

Presentació

Nova etapa

Quaderns del CAC, fidel a la seva voluntat de motivar l'anàlisi i el debat crítics sobre la cultura i els mitjans audiovisuals en el món contemporani, ha emprès una renovació de format i de continguts que culminarà amb el primer número del 2010. Durant el 2009 s'ha procedit a canvis progressius, amb disseny i format nous, i la inclusió d'un renovat consell editorial i d'un consell assessor internacional, integrat per experts, investigadors i professionals de gran prestigi en els seus àmbits respectius.

Els objectius fundacionals de la revista continuen vigents, i aquests canvis han de servir per incrementar la qualitat de la recerca publicada i la seva difusió. Els objectius, d'una banda, s'orienten a un tipus d'aproximació al camp de la comunicació i de la cultura audiovisuals des de diferents perspectives disciplinàries (social, política, jurídica, econòmica, humanística o tecnològica) i, de l'altra, reclamen prestar una atenció particular, en el marc de la recerca europea i internacional, a les investigacions més pròximes a les àrees de competència (geogràfica i temàtica) del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. La revista continuarà publicada en línia en català, espanyol i anglès, i s'editarà també en paper la versió en català.

En la nova etapa, la revista inclourà un article invitat, que obrirà el número; mantindrà la secció "Tema monogràfic" i ampliarà la secció "Observatori" amb articles procedents de la recerca de qualitat de centres i grups acadèmics o professionals. Els articles de l'"Observatori" estaran subjectes a un procés de revisió cega.

Quaderns del CAC convida, doncs, els investigadors de l'audiovisual a sotmetre i publicar els resultats de la seva recerca en aquesta secció de la revista.

Número 33

Els processos electorals estan experimentant importants transformacions a conseqüència de l'impacte de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, i especialment d'internet. L'accés i el control de la pantalla, que va passant de transmissora d'imatges i missatges a interfície cada dia més activa i interactiva en la fase del Web 2.0, són objecte d'un renovat interès tant des de l'acció política i comunicativa com des de la recerca.

Quaderns del CAC dedica el "Tema monogràfic" d'aquest número 33 a "Internet i la comunicació electoral". Pretén projectar un estat de la qüestió sobre les noves formes i pràctiques de comunicació a través d'internet en les campanyes electorals. Interessa examinar i avaluar els nous usos i les tendències que es detecten en els comportaments dels tres actors principals dels processos de comunicació electoral a través de la xarxa: partits i candidats, mitjans de comunicació i ciutadans i moviments socials.

Un primer bloc de tres articles aborda un estat general de la qüestió. **Eva Anduiza** presenta una revisió de la literatura especialitzada sobre com internet afecta els processos electorals i el plantejament de les campanyes ("Internet, campanyes electorals i ciutadans: l'estat de la qüestió"). **Teresa Turiera-Puigbò** examina com la irrupció d'internet i l'ús creixent de la xarxa han originat canvis dràstics en les formes de comunicar i de "consumir" la política ("Què està canviant l'ús d'internet en la manera de fer i comunicar l'acció política?"). **Maria del Carmen Echazarreta** i **Sílvia Lloveras** sostenen que la irrupció del Web 2.0 ha transformat els usos i les estratègies de la comunicació política fins al punt de poder parlar ja de "Política 2.0" ("La Política 2.0 amb la generació Nintendo").

Les dues col·laboracions següents analitzen amb detall les novetats de la recent campanya d'Obama. **M. Dolores Montero** estudia i compara les formes de mobilització ciutadana a través de la xarxa introduïdes per Ségolène Royal a França i potenciades per Obama un any després ("E-mobilització i participació polítiques en les campanyes electorals de Ségolène Royal (2007) i Barack Obama (2008)"). **Pere-Oriol Costa** ressegueix a fons l'estratègia electoral d'Obama a la xarxa i addueix que pot fer canviar per sempre la manera de fer campanyes ("La utilització d'internet per part de Barack Obama transforma la comunicació política").

Els dos articles que segueixen centren l'atenció en el paper dels blocs de comunicació política en campanyes recents a Espanya. **Guillermo López García** i **Tiscar Lara** estudien i comparen en les eleccions generals del 2008 la xarxa de

blocs ciutadans i la de blocs de periodistes (“Blocs i processos electorals: la blocosfera política espanyola davant les eleccions generals del 2008”). Per la seva banda, **Félix Redondo** s’interessa per com els líders polítics de Galícia van usar i gestionar els seus propis blocs en la campanya (“Les eleccions gallegues del 2009 a través dels blocs dels seus líders polítics”).

Les tres últimes contribucions del monogràfic corresponen a investigacions realitzades en tres països amb notables diferències de penetració d’internet: Noruega (alta), Grècia (mitjana) i les Filipines (baixa). **Øyvind Kalnes** tracta del procés i l’abast d’adaptació dels partits polítics de Noruega a la irrupció del Web 2.0, especialment en les eleccions locals del 2007 i nacional del 2009 (“E-ruptura en la política de partits? El cas del Web 2.0 i els partits noruecs”). **Kostas Zafiropoulos** i **Vasiliki Vrana** estudien com van generar debat polític a través dels blocs dos importants fets polítics del 2007 i el 2008 en relació amb l’elecció del president del Moviment Socialista Panhel·lènic (PASOK) i la posterior dimissió forçada del portaveu parlamentari (“L’impacte dels fets polítics sobre els models conversacionals dels blocs: dos casos de Grècia”). **Kavita Karan**, **Jacques D.M. Gimeno** i **Edson Tandoc, JR** investiguen com, en un entorn amb escassa penetració d’internet (les Filipines), dos moviments cívics, el Gabriela Women’s Party i Bayan Muna (Primer el Poble), van obtenir el 2007 dos escons cada un al Parlament (“Les organitzacions de base arriben a la xarxa: el cas dels guanyadors de les llistes de partits i les noves tecnologies de la comunicació a les eleccions filipines del 2007”).

Finalment, en la secció “Observatori” publiquem quatre articles sobre la recerca catalana en comunicació. **Dolors Comas d’Argemir** presenta els resultats de l’informe realitzat pel Consell de l’Audiovisual de Catalunya sobre la presència i visibilitat de les dones en els informatius de sis canals catalans de televisió del darrer trimestre del 2008 (“Les dones en els informatius de televisió”). **Fabiola Alcalà**, **Salvador Alsius** i **Francesc Salgado** avancen uns primers resultats d’una enquesta entre periodistes sobre l’ús d’imatges de persones mortes als mitjans (“L’ús d’imatges de persones mortes a la televisió i a d’altres mitjans de comunicació. L’opinió dels periodistes a Catalunya”). **Margarita Riviere** sintetitza les conclusions de la seva tesi doctoral sobre la construcció mediàtica de la fama (“Fama, mitjans de comunicació i opinió pública”). I **Sílvia Espinosa** aporta també alguns dels resultats de la seva tesi doctoral sobre la història de la contribució femenina a la ràdio catalana (“Les primeres locutores de ràdio a Catalunya, dels inicis de l’invent al primer franquisme”).

Josep Gifreu
Director